Teismo praktikos rinkinys

GENERALINIO ADVOKATO
MACIEJ SZPUNAR IŠVADA,
pateikta 2017 m. kovo 2 d.[1]

Byla C-552/15

Europos Komisija
prieš

Airiją

„Valstybės įsipareigojimų neįvykdymas – Laisvė teikti paslaugas – Automobiliai – Vienoje iš valstybių narių gyvenančio asmens automobilio nuoma arba išperkamoji nuoma iš tiekėjo, kurio buveinė yra kitoje valstybėje narėje – Registracijos mokestis – Viso mokesčio sumokėjimas registruojant – Mokesčio grąžinimo principai – Proporcingumas“

Įžanga

1. Automobilių registracijos mokesčiai Sąjungos teisėje nėra suderinti. Iš esmės valstybės narės turi teisę savo nuožiūra reglamentuoti šio pobūdžio apmokestinimą savo nacionalinėje teisėje. Vis dėlto jos negali to daryti priešingai Sąjungos teisės principams, visų pirma bendrosios rinkos laisvėms. Šios bylos dalykas – klausimas, kokio dydžio diskreciją šioje srityje turi valstybės narės.

2. Airija, iš kurios Europos Komisija pareikalavo pritaikyti jos registracijos mokesčių sistemą prie laisvės teikti paslaugas reikalavimų, kiek tai susiję su automobilių nuomos ir išperkamosios nuomos paslaugomis, atitinkamai pakeitė savo nacionalinę teisę. Vis dėlto Komisija laikosi nuomonės, kad, kiek tai susiję su automobiliais, įvežamais į Airiją iš kitų valstybių narių siekiant naudoti apibrėžtą laiką, Airijos teisė pritaikyta nepakankamai ir tebėra nesuderinama su paslaugų teikimo laisve. Kadangi Airija laikosi kitos nuomonės, ginčą turės išspręsti Teisingumo Teismas.

Airijos teisė

3. *Finance Act 1992* (1992 m. Finansų įstatymas) 131 straipsnio 4 dalyje nustatytas draudimas Airijos teritorijoje naudoti Airijoje neregistruotas transporto priemones, išskyrus atskirose nuostatose numatytus išimtinius atvejus[2]. Registracijos pareigą reikia įvykdyti per mėnesį nuo tada, kai automobilis pradėtas naudoti eismui Airijos teritorijoje.

4. Šio įstatymo 132 straipsnio 1 dalyje (dabar – *Finance Act 2012* (2012 m. Finansų įstatymas) 83 straipsnio 1 dalies d punkto redakcija) nustatytas automobilių akcizas, vadinamas registracijos mokesčiu. Pareiga mokėti registracijos mokestį atsiranda registruojant automobilį. Mokesčio dydis apskaičiuojamas kaip automobilio rinkos vertės procentinė dalis registracijos metu, atsižvelgiant į

1 Originalo kalba: lenkų.

2 Šios išimtys pirmiausia susijusios su automobiliais, kuriuos į Airijos teritoriją laikinai įveža asmenys, neturintys gyvenamosios vietos Airijoje, arba asmenys, vykdantys profesinę veiklą kitoje valstybėje narėje.

anglies dioksido išmetimo rodiklį. Kalbant apie automobilius, kurių anglies dioksido išmetimo rodiklis didžiausias, šis mokestis gali siekti 36 % jų rinkos vertės. Prieš registraciją automobilis patikrinamas automobilių patikros centre. Atliekant šią patikrą, be kita ko, sudaromos galimybės nustatyti automobilio rinkos vertę.

5. Pareiga įregistruoti automobilį ir sumokėti registracijos mokestį taip pat taikoma nuomojamiems automobiliams arba automobiliams, kurie yra išperkamosios nuomos objektas, pagal sutartį, sudarytą tarp gyvenamąją vietą Airijoje turinčių asmenų ir paslaugų teikėjų iš kitų valstybių narių.

6. Jei automobilis išvežamas iš Airijos teritorijos ir išregistruojamas, 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnyje (2012 m. Finansų įstatymo 83 straipsnio 1 dalies j punkto redakcija), įsigaliojusiame 2013 m. balandžio 8 d., numatytas registracijos mokesčio dalies grąžinimas. Grąžinama mokesčio dalis apskaičiuojama pagal automobilio rinkos vertę išvežimo metu. Siekiant nustatyti šią vertę reikalinga papildoma techninė apžiūra, kurią reikia atlikti ne anksčiau nei likus mėnesiui iki išvežimo dienos. Iš grąžinamos sumos išskaičiuojamos administracinės išlaidos, mokamos kaip vienkartinė 500 EUR suma.

7. Nuo 2016 m. sausio 1 d. prie grąžinamos sumos pridedamos palūkanos, apskaičiuojamos pagal 1992 m. Finansų įstatymo 135D straipsnio įgyvendinimo potvarkį. Be to, nuo 2016 m. sausio 1 d. pagal *Finance Act 2015* (2015 m. Finansų įstatymas) 49 straipsnį administracinių išlaidų suma sumažinta iki 100 EUR.

Procesas, kaltinimai ir šalių argumentai

Procesas

8. 2003 ir 2006 m. Komisija paprašė Airijos pateikti jai paaiškinimų dėl šioje valstybėje narėje privalomo registracijos mokesčio atitikties paslaugų teikimo laisvei, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo sprendimus *Cura Anlagen*[3] ir *Komisija / Danija*[4]. Po konsultacinio susitikimo ir dar vieno 2010 m. prašymo pateikti paaiškinimų Komisija 2011 m. sausio 27 d. pateikė Airijai oficialų pranešimą, kuriame nurodė, kad Airija pažeidė įsipareigojimus, tenkančius jai pagal SESV 56–62 straipsnius, įpareigodama gyvenamąją vietą Airijoje turinčius asmenis, laikinai įvežančius automobilius į šios valstybės narės teritoriją, sumokėti visą šių automobilių registracijos mokestį, nesant galimybės jo sumažinti ar susigrąžinti. Kadangi Airijos pateiktas atsakymas netenkino Komisijos, ji 2011 m. spalio 28 d. pateikė Airijai pagrįstą nuomonę, kurioje pateikė iš esmės tuos pačius kaltinimus.

9. Atsižvelgdama į tai, Airija nustatė galimybę susigrąžinti registracijos mokesčio dalį, jei automobilis išvežamas iš Airijos teritorijos. Grąžinimo sistema įsigaliojo 2013 m. balandžio 8 d.

10. 2014 m. liepos 10 d. Komisija pateikė Airijai papildomą oficialų pranešimą, o 2015 m. vasario 26 d. – papildomą pagrįstą nuomonę. Šiuose raštuose Komisija nurodė manantį, kad Airijoje privaloma registracijos mokesčio rinkimo sistema vis dar prieštarauja paslaugų teikimo laisvei, nes asmenys, įvežantys automobilius į Airijos teritoriją iš anksto nustatytam laikui, turi sumokėti visą mokestį; jiems suteikiama galimybė tik vėliau susigrąžinti sumokėto mokesčio dalį. Komisijos nuomone, tokia situacija neleistina, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo nutartį *VAV-Autovermietung*[5]. Be to, Komisija pažymėjo, kad Airijos nuostatose nenumatyta mokėti palūkanų nuo grąžinamos registracijos mokesčio dalies, be to, iš grąžinamos sumos numatyta išskaičiuoti didelę sumą kaip administracines išlaidas. Komisija paragino Airiją per du mėnesius nuo šios nuomonės gavimo imtis priemonių, kad į ją būtų atsižvelgta.

3 2002 m. kovo 21 d. sprendimas, C-451/99, EU:C:2002:195.

4 2005 m. rugsėjo 15 d. sprendimas, C-464/02, EU:C:2005:546.

5 2010 m. rugsėjo 29 d. nutartis, C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558.

11. 2015 m. balandžio 27 d. Airija atsakė į pagrįstą nuomonę. Atsakyme Airija nurodė mananti, kad šiuo metu registracijos mokesčio rinkimo sistema yra iš esmės suderinama su Sąjungos teise. Vis dėlto ji nurodė, kad automobilio išvežimo atveju grąžinant šio mokesčio dalį bus pridėtos palūkanos ir kad administracinių išlaidų suma bus sumažinta iki 100 EUR.

12. Komisija, pripažinusi, kad Airija per nustatytą terminą neatsižvelgė į pagrįstą nuomonę[6], 2015 m. spalio 26 d. pareiškė ieškinį šioje byloje. Airija 2016 m. sausio 8 d. pateikė atsiliepimą į ieškinį. 2016 m. vasario 18 d. ir 2016 m. kovo 31 d. šalys atitinkamai pateikė dubliką ir tripliką. 2016 m. balandžio 14 d. raštu Airija paprašė, kad bylą nagrinėtų didžioji kolegija. 2016 m. lapkričio 22 d. įvyko teismo posėdis.

Komisijos kaltinimai ir argumentai

13. Komisija kaltina Airiją nevykdant įsipareigojimų, tenkančių jai pagal SESV 56 straipsnį, nes ji reikalauja, kad gyvenamąją vietą Airijoje turintys asmenys, įvežantys į šią valstybę narę kitoje valstybėje narėje išsinuomotus arba išperkamąja nuoma įsigytus automobilius, sumokėtų visą registracijos mokestį, neatsižvelgiant į tai, kiek laiko automobilį planuojama naudoti Airijos teritorijoje, kai šie automobiliai neturi būti ir praktiškai nėra nuolat naudojami šioje teritorijoje, ir nustato šio mokesčio grąžinimo sąlygas, viršijančias tai, kas yra griežtai būtina ir proporcinga.

14. Komisijos nuomone, dėl Airijoje privalomos registracijos mokesčio rinkimo sistemos automobilio nuoma ar išperkamoji nuoma kitoje valstybėje narėje siekiant laikinai jį naudoti Airijoje yra daug mažiau patraukli nei automobilio nuoma ar išperkamoji nuoma Airijoje. Todėl Airijos teisės aktais ribojama paslaugų teikimo laisvė, kiek tai susiję su automobilių nuoma ir išperkamąja nuoma, taigi jais pažeidžiamas SESV 56 straipsnis.

15. Kalbėdama apie visos registracijos mokesčio sumos rinkimą, neatsižvelgiant į tai, ar automobilis Airijoje registruotas siekiant naudoti nuolat, ar laikinai, Komisija nurodo, kad, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją[7], toks reglamentavimas neleistinas. Jos nuomone, jei mokesčio dalies grąžinimo sistema automobilio išvežimo atveju gali būti pakankama, kalbant apie automobilius, kurių naudojimo laikas Airijos teritorijoje įvežant nėra žinomas, tokioje situacijoje, kai automobilis įvežamas iš anksto nustatytam laikui, visų pirma pagal nuomos arba išperkamosios nuomos sutartį, viso mokesčio rinkimas, neatsižvelgiant į šią aplinkybę, yra neproporcingas. Pagal šią sistemą laikinas automobilio įvežimas apmokestinamas taip pat, kaip ir jo atvežimas neapibrėžtam laikui.

16. Be to, asmenims, įvežantiems automobilius į Airijos teritoriją laikinai, nemokama kompensacija, t. y. palūkanos už laikotarpį, kai iš jų neteisėtai atimama galimybė naudotis nepagrįstai surinkta registracijos mokesčio suma, nes pagal Airijos teisės aktus šios sumos nenumatyta grąžinti kartu su palūkanomis. Be to, iš grąžinamos sumos išskaičiuojamos 500 EUR administracinės išlaidos, o ši suma yra didelė ir neproporcinga.

Airijos argumentai

17. Airija tvirtina, pirma, kad per procedūrą iki ieškinio pareiškimo Komisija pakeitė savo poziciją. Nors atrodo, kad iš pradžių ji sutiko su mokesčio dalies grąžinimo sistema, jei automobilis išvežamas iš Airijos ir išregistruojamas, vėliau ji pakeitė nuomonę ir šiuo metu apskritai neleidžia rinkti viso registracijos mokesčio už automobilius, įvežamus iš anksto nustatytam laikui. Šiuo tikslu Komisija

6 Reikėtų priminti, kad nuostatos dėl registracijos mokesčio grąžinimo kartu su palūkanomis ir administracinių išlaidų sumažinimo įsigaliojo tik 2016 m. sausio 1 d.

7 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis *VAV-Autovermietung* (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, rezoliucinė dalis).

remiasi Teisingumo Teismo nutartimi *VAV-Autovermietung*, o Airija atkreipia dėmesį į tai, kad ši nutartis paskelbta dar prieš Komisijai pateikiant 2011 m. sausio mėn. pirmąjį oficialų pranešimą. Airijos nuomone, šitaip pakeisdama poziciją, Komisija pažeidė ESS 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą lojalaus bendradarbiavimo principą, gero administravimo principą ir Airijos teisę į gynybą.

18. Dar Airija teigia, kad Komisijos ieškinys pareikštas per anksti, nes jo pareiškimo metu Komisijai buvo žinoma, kad nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigalioja teisės aktų pakeitimai, pagal kuriuos už grąžinamas mokesčio sumas bus galima išmokėti palūkanas ir kuriais administracinių išlaidų suma sumažinama iki 100 EUR. Airijos nuomone, šių pakeitimų nebuvo galima priimti anksčiau, nes mokesčių teisės aktai keičiami kartą per metus, visada – sausio 1 d.

19. Galiausiai Airija tvirtina, kad Komisijos pozicija neaiški, nes neaišku, ar ji pateikia vieną bendrą kaltinimą, ar du, ar tris atskirus kaltinimus ir ar Komisijos pavieniui kvestionuojamais Airijos teisės aktais paslaugų teikimo laisvė ribojama todėl, kad jie taikomi kartu, o gal kiekvienas iš jų atskirai sudaro tokį apribojimą.

20. Dėl esmės Airija teigia, kad jos teisės aktai dėl registracijos mokesčio šiuo metu visiškai atitinka Sąjungos teisę. Visų pirma, jos nuomone, viso šio mokesčio rinkimo registruojant automobilį ir galimo jo dalies grąžinimo išvežant ir išregistruojant automobilį sistema, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją, yra leistina ir ja neribojama automobilių nuomos ir išperkamosios nuomos paslaugų teikimo laisvė.

21. Airijos nuomone, Nutartis *VAV-Autovermietung* buvo priimta dėl Nyderlanduose privalomos konkrečios teisinės padėties, pagal kurią mokesčio dydis priklausė nuo to, kiek laiko automobilis naudojamas šios valstybės narės teritorijoje. Tačiau Airijos sistemoje registracijos mokesčio dydis apskaičiuojamas pagal automobilio vertę jo registracijos metu ir grąžinama suma apskaičiuojama taip pat išvežant automobilį. Automobilio vertė priklauso ne tik nuo jo amžiaus, bet ir nuo kitų veiksnių, visų pirma nuo automobilio ridos, todėl jos neįmanoma iš anksto nustatyti. Tad pagal Airijos sistemą mokesčio dydį leidžiama nustatyti atsižvelgiant į tikrąjį automobilio naudojimo intensyvumą Airijos teritorijoje, tačiau to negalima padaryti taikant sistemą, pagal kurią mokesčio dydis priklauso tik nuo to, kiek laiko automobilis naudojamas šalies teritorijoje.

22. Pakeitus registracijos mokesčio rinkimo sistemą taip, kaip siūlo Komisija, kiltų didelių administracinių sunkumų, be to, tai būtų neišvengiamai susiję su būtinybe pakeisti grąžinamos sumos apskaičiavimo būdą, taigi iš esmės pakeisti mokesčio bazę. Taip būtų nepateisinamai ribojama valstybių narių laisvė nustatyti savo automobilių apmokestinimo sistemą.

23. Be to, automobilio naudojimo Airijos teritorijoje laikas niekada nėra tiksliai žinomas, nes nuomos sutartis gali būti nutraukta, pratęsta arba kitaip pakeista, todėl automobilis gali būti ir toliau registruotas ir naudojamas Airijos teritorijoje jau po apmokestinimo laikotarpio. O galimos priemokų sistemos būtų susijusios su lygiai tokiais pat apribojimais kaip ir šiuo metu galiojanti grąžinimo sistema, taikoma automobilio išvežimo atveju.

24. Kalbant apie kaltinimus, susijusius su palūkanų nesumokėjimu nuo grąžinamos mokesčio sumos ir pernelyg didele išskaičiuojama administracinių išlaidų suma, Airija atkreipia dėmesį, kad šios problemos buvo išspręstos pakeitus teisės aktus, įsigaliojusius 2016 m. sausio 1 d.

Analizė

25. Ieškinyje Komisija iš esmės kelia tris problemas: viso dydžio registracijos mokesčio rinkimo registruojant automobilius, skirtus naudoti Airijos teritorijoje iš anksto apibrėžtą laiką, problemą, palūkanų nemokėjimo grąžinant registracijos mokesčio dalį, jei automobilis išvežamas ir išregistruojamas, problemą ir 500 EUR administracinių išlaidų išskaičiavimo problemą. Šias problemas, iš kurių neabejotinai svarbiausia yra pirmoji, reikia nagrinėti iš eilės. Tačiau pirmiausia reikėtų apsvarstyti Airijos pateiktus procedūrinius prieštaravimus.

Airijos pateikti procedūriniai prieštaravimai

26. Airija priekaištauja Komisijai, kad ji pakeitė savo poziciją vykstant procedūrai, ir nurodo, kad pateikti kaltinimai yra neaiškūs ir ieškinys Teisingumo Teisme pareikštas per anksti.

27. Pirmiausia norėčiau pažymėti, kad net jei Airija tiesiogiai nepateikia ieškinio nepriimtinumu grindžiamo prieštaravimo, mano nuomone, negalima nustatyti jokio Komisijos pažeidimo, kuriuo remiantis būtų galima pateikti tokį prieštaravimą. Ieškinyje pateikti kaltinimai atitinka kaltinimus, kuriuos Komisija pateikė 2014 m. liepos mėn. papildomame oficialiame pranešime ir 2015 m. vasario mėn. papildomoje pagrįstoje nuomonėje. Taigi Komisija ieškinyje neišplėtė ir nepakeitė kaltinimų, palyginti su tais, kuriuos ji pateikė per procedūrą iki ieškinio pareiškimo.

28. Tai, kad, vertinant formaliai, Komisija pateikė šiuos kaltinimus per anksčiau pradėtą procedūrą dėl pažeidimo, kai jos pateikti kaltinimai buvo bendresnio pobūdžio, šio vertinimo nekeičia. Pirminė procedūra buvo pradėta dėl to, kad Airijos registracijos mokesčio sistemoje apskritai nebuvo numatyta jokio šio mokesčio dydžio apribojimo dėl automobilių, kurie Airijoje naudojami laikinai, – nei grąžinant, nei kokiu nors kitu būdu. Todėl logiška, kad Komisijos kaltinimai šiuo etapu buvo bendrai susiję su Airijos teisės aktų neatitiktimi paslaugų teikimo laisvės reikalavimams, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo jurisprudenciją.

29. Tačiau procedūra dėl pažeidimo nesibaigia tada, kai valstybė narė imasi kokių nors veiksmų, siekdama savo teisės aktų atitikties Sąjungos teisei. Komisija dar turi įsitikinti, kad dėl šių veiksmų nacionalinės nuostatos tikrai ir veiksmingai taps suderinamos su Sąjungos teise. Jei, Komisijos vertinimu, valstybės narės veiksmai neužtikrina visiškos atitikties Sąjungos teisei, ji turi teisę suformuluoti konkretesnius kaltinimus, susijusius su dar neišspręstomis problemomis. Todėl, mano nuomone, neturi reikšmės tai, kad konkreti Teisingumo Teismo jurisprudencija, šiuo atveju – Nutartis *VAV-Autovermietung*, buvo žinoma jau tada, kai buvo pateiktas pirmasis oficialus pranešimas. Teisingumo Teismo jurisprudencija yra vienodai gerai žinoma ir Komisijai, ir valstybėms narėms, kurios privalo ją taikyti, neatsižvelgdamos į tai, ar Komisija ragina jas tai padaryti. Be to, Teisingumo Teismo jurisprudencijoje tik aiškinamos Sąjungos teisės nuostatos, šiuo atveju – Sutarties nuostatos, tad Komisija apskritai neprivalo nurodyti konkrečių sprendimų, kurių valstybė narė turi laikytis. Komisijai pakanka nurodyti atitinkamą Sąjungos teisės normą, ir jei valstybė narė sutinka su Komisijos kaltinimais, ji privalo pritaikyti savo teisės aktus prie šios normos, atsižvelgdama į visą Teisingumo Teismo jurisprudenciją, kuri gali būti taikoma konkrečiu atveju.

30. Todėl manau, kad procedūra iki ieškinio pareiškimo šioje byloje buvo vykdoma tinkamai ir ieškinys neturi jokio trūkumo, dėl kurio jis galėtų būti nepriimtinas. Kartu nemanau, kad Komisija pažeidė lojalaus bendradarbiavimo, gero administravimo principus ar Airijos teisę į gynybą.

31. Kalbant apie kaltinimą, kad Komisijos pozicija ieškinyje yra neaiški, pakanka pažymėti, jog iš ieškinio aišku, kad pagrindinis kaltinimas susijęs su reikalavimu iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį, o palūkanų nepriskaičiavimas ir didelis administracinis mokestis susigrąžinant nemokėtiną mokesčio dalį, Komisijos nuomone, padidina neigiamas šio reikalavimo pasekmes automobilių nuomos

ir išperkamosios nuomos paslaugų teikimo laisvei. Vis dėlto dėl toliau nurodytų priežasčių laikausi nuomonės, kad net pripažinus mokesčio grąžinimo sistemą iš esmės suderinama su paslaugų teikimo laisve likę du aspektai (kiekvienas jų atskirai) galėtų reikšti iš šios laisvės kylančių reikalavimų pažeidimą. Todėl juos reikia išnagrinėti atskirai.

32. Galiausiai, kalbant apie kaltinimą, kad ieškinys pareikštas per anksti, pirmiausia reikia nurodyti, kad, vertinant formaliai, Komisija turi teisę pareikšti ieškinį po to, kai pasibaigus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui padėtis nepasikeičia. Pasibaigus šiam terminui egzistuojanti padėtis taip pat yra atspirties taškas vertinant, ar valstybė narė pažeidė savo įsipareigojimus [8]. Priešingu atveju valstybės narės galėtų neribotai vilkinti Komisijos ieškinio pareiškimą, nurodydamos vis naujus terminus, per kuriuos atsižvelgs į pagrįstą nuomonę.

33. Kalbant apie šią bylą, taip pat reikėtų pridurti, kad pareiga grąžinti nepagrįstai surinktus mokesčius kartu su palūkanomis ir draudimas nustatyti šio grąžinimo principus priešingai veiksmingumo principui Airijai buvo žinomi dar gerokai prieš pareiškiant ieškinį šioje byloje. Tad niekas nedraudė Airijai, nes galiausiai ji pripažino nagrinėjamų kaltinimų pagrįstumą, priimti atitinkamų teisės aktų, nustatant registracijos mokesčio dalies grąžinimo sistemą 2013 m.

34. Taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad pagrindinis procedūros dėl pažeidimo tikslas yra pasiekti, kad valstybė narė laikytųsi Sąjungos teisės, o ne ją nubausti. Vis dėlto pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją mokesčiai, surinkti pažeidžiant Sąjungos teisę, turi būti grąžinti su palūkanomis [9]. Pagrindas reikalauti šio grąžinimo gali būti Teisingumo Teismo sprendimas, kuriuo konstatuojamas šis pažeidimas. Taigi Komisija turi viešąjį interesą pareikšti ieškinį ir pasiekti, kad Teisingumo Teismas priimtų sprendimą, net jei pažeidimas gali būti pašalintas prieš priimant šį sprendimą [10].

35. Todėl, mano nuomone, Airijos prieštaravimus ir argumentus, susijusius su nesąžiningu ar netinkamu Komisijos elgesiu, reikia pripažinti nepagrįstais.

Kaltinimas, susijęs su viso registracijos mokesčio rinkimu

36. Reikėtų priminti, jog Komisija kaltina Airiją automobilių nuomos ir išperkamosios nuomos paslaugų teikimo laisvės ribojimu, nes už tokius automobilius registruojant, o registracija yra privaloma, jei automobilis naudojamas ilgiau nei mėnesį, imamas viso dydžio registracijos mokestis (nustatant galimybę vėliau susigrąžinti jo dalį) net ir tuo atveju, kai automobilio planuojamo naudojimo Airijos teritorijoje laikas yra iš anksto apibrėžtas. Dėl tokio reglamentavimo, kuriuo tinkamai neatskiriamas automobilio įvežimas apibrėžtam laikui ir nuolatiniam naudojimui, naudojimasis kitų valstybių narių paslaugų teikėjų teikiamomis automobilių nuomos ir išperkamosios nuomos paslaugomis tampa mažiau patrauklus nei naudojimasis nacionalinių subjektų teikiamomis paslaugomis. Tai susiję su reikšminga finansine našta, t. y. būtinybe iš anksto sumokėti visą registracijos mokestį, nors iš tikrųjų mokėtina suma gali būti gerokai mažesnė, ir administracine našta, nes prieš išvežant reikia atlikti automobilio techninę priežiūrą siekiant nustatyti jo rinkos vertę ir ja remiantis nustatomą grąžinamo mokesčio sumą.

8 Žr., be kita ko, 2009 m. spalio 6 d. Sprendimą *Komisija / Ispanija* (C-562/07, EU:C:2009:614, 23, 24 punktai) ir 2015 m. vasario 5 d. Sprendimą *Komisija / Belgija* (C-317/14, EU:C:2015:63, 34 punktas).

9 2016 m. birželio 30 d. Sprendimas *Câmpean* (C-200/14, EU:C:2016:494, 37 punktas).

10 Dėl atsakomybės už Sąjungos teisės pažeidimą žr. 1973 m. vasario 7 d. Sprendimą *Komisija / Italija* (39/72, EU:C:1973:13, 11 punktas) ir 1991 m. kovo 19 d. Sprendimą *Komisija / Belgija* (C-249/88, EU:C:1991:121, 41 punktas).

37. Tokio pobūdžio mokesčiai kaip Airijos registracijos mokestis nėra suderinti Sąjungos teisėje, todėl valstybės narės šioje srityje gali laisvai įgyvendinti savo kompetenciją mokesčių srityje su sąlyga, kad tai bus daroma laikantis Sąjungos teisės [11]. Atsižvelgiant į Sąjungos teisę, situaciją, kai automobilis turi būti ar *de facto* yra nuolat naudojamas konkrečios valstybės narės teritorijoje, reikėtų skirti nuo situacijos, kai ši sąlyga nėra įvykdyta, o automobilis konkrečioje valstybėje narėje naudojamas tik laikinai. Pirmuoju atveju valstybė narė iš esmės gali apmokestinti automobilio naudojimą, pavyzdžiui, taikydama registracijos mokestį. Tačiau antruoju atveju automobilio naudojimo apmokestinimas kaip potencialus bendrosios rinkos laisvių apribojimas reikalauja papildomo pateisinimo. Be to, šis apmokestinimas turi būti proporcingas tikslui, kurio juo siekiama [12].

38. Teisingumo Teismas dėl tokio pobūdžio mokesčių kaip Airijos registracijos mokestis yra jau daug kartų konstatavęs, kad jų tikslą galima pasiekti, kiek tai susiję su automobiliais, išsinuomotais arba įsigytais išperkamąja nuoma kitoje valstybėje narėje nei apmokestinimo valstybė narė, taikant mokesčius, kurių dydis priklausys nuo automobilio naudojimo laiko jų teritorijoje [13]. Taigi viso dydžio mokesčio rinkimas, kaip ir tuo atveju, kai automobiliai yra nuolat naudojami apmokestinimo valstybės narės teritorijoje, neatitinka proporcingumo reikalavimo ir prieštarauja paslaugų teikimo laisvės principui, kuris šiuo metu įtvirtintas SESV 56 straipsnyje [14].

39. Teisingumo Teismas taip pat yra nusprendęs, kad jei nuomos ar išperkamosios nuomos sutartis sudaryta terminuotai, pačios galimybės grąžinti mokesčio dalį išvežus automobilį iš valstybės narės teritorijos nepakanka atitikčiai paslaugų teikimo laisvės principui užtikrinti, jei pradėjus naudoti automobilį eismui konkrečios valstybės narės teritorijoje atsiranda pareiga sumokėti mokestį, kurio dydis nepriklauso nuo planuojamo automobilio naudojimo šios valstybės narės teritorijoje laiko [15].

40. Šioje byloje Komisija remiasi būtent minėtu sprendimu, įrodinėdama, kad, panašiai kaip byloje *VAV-Autovermietung* nagrinėti teisės aktai, Airijos teisės aktai neatitinka proporcingumo principo, nes pagal juos reikalaujama sumokėti visą registracijos mokestį, kai automobilio naudojimo laikas Airijos teritorijoje yra iš anksto apibrėžtas.

41. Nutartyje *VAV-Autovermietung* atspindėti anksčiau konkrečioje situacijoje nustatyti principai. Toje pagrindinėje byloje apmokestinamasis asmuo privalėjo už dviejų mėnesių išperkamąją nuomą sumokėti mokestį, kurio dydis sudarė beveik pusę kataloge nurodytos automobilio vertės [16]. Būtent atsižvelgdamas į tokias faktines aplinkybes, Teisingumo Teismas pripažino Nyderlanduose taikomus automobilių mokesčio rinkimo principus neproporcingais. Vis dėlto nemanau, kad Teisingumo Teismo išvadų byloje *VAV-Autovermietung* negalima pripažinti taikomomis bendresniame kontekste.

42. Neatsižvelgiant į tai, kad pagal Airijos teisės aktus gali susiklostyti panašių situacijų [17], pats mokesčio rinkimas tarpvalstybinėse situacijose, kai iš anksto žinoma, kad jo suma galbūt net reikšmingai viršija mokėtiną sumą, turi atgrasyti paslaugų gavėjus nuo naudojimosi tarpvalstybinėmis paslaugomis, o paslaugų teikėjus – nuo šių paslaugų teikimo. Papildomai reikėtų pažymėti, kad, kaip Komisija atkreipia dėmesį savo procesiniuose dokumentuose, dėl tokio sprendimo automobilio nuomos arba išperkamosios nuomos apmokestinimas suvienodinamas su apmokestinimu įsigyjant

11 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimas *van Putten* (C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 37 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

12 Šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimą *van Putten* (C-578/10–C-580/10, EU:C:2012:246, 46, 47 ir 53 punktai ir juose nurodyta jurisprudencija).

13 2002 m. kovo 21 d. Sprendimas *Cura Anlagen* (C-451/99, EU:C:2002:195, 69 punktas), 2006 m. birželio 27 d. Nutartis *van de Coevering* (C-242/05, EU:C:2006:430, 30 punktas), 2008 m. gegužės 22 d. Nutartis *Ilhan* (C-42/08, nepaskelbta Rink., EU:C:2008:305, 22 punktas), 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis *VAV-Autovermietung* (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 26 punktas).

14 Visų pirma žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimą *Cura Anlagen* (C-451/99, EU:C:2002:195, paskutinė rezoliucinės dalies įtrauka); 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis *VAV-Autovermietung* (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 21 punktas).

15 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis *VAV-Autovermietung* (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 26–28 punktai ir rezoliucinė dalis).

16 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartis *VAV-Autovermietung* (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 5, 8 ir 12 punktai).

17 Automobilio registracija ir atitinkamai registracijos mokesčio sumokėjimas yra privalomi, jei automobilis bus naudojamas ilgiau nei mėnesį, o maksimalus šio mokesčio dydis gali būti 36% automobilio vertės (žr. šios išvados 3 ir 4 punktus).

automobilį nuosavybėn. Taip tampa mažiau patrauklu naudotis nuomos arba išperkamosios nuomos paslaugomis, įskaitant tarpvalstybines paslaugas. Galiausiai dėl to įšaldomi dideli finansiniai ištekliai, o tai kelia papildomą problemą pirmiausia ekonominę veiklą vykdantiems subjektams, kuriems finansiniai ištekliai, kurie negali būti investuoti į šią veiklą, reiškia nuostolius.

43. Todėl, mano nuomone, neabejotina, kad ne tik nepagrįstai surinkto mokesčio nesugrąžinimas, bet ir pareiga sumokėti visą mokestį, jei automobilio nenumatyta nuolat naudoti ir jis faktiškai nuolat nenaudojamas apmokestinimo valstybėje, riboja automobilių nuomos ir išperkamosios nuomos paslaugų teikimo laisvę, o šis apribojimas pagal SESV 56 straipsnį yra draudžiamas. Šis apribojimas galėtų būti pateisinamas tik dėl privalomųjų bendrojo intereso pagrindų su sąlyga, kad jis proporcingas siekiamam tikslui.

44. Atsakydama į Komisijos kaltinimą, susijusį su Nutartimi *VAV-Autovermietung*, Airija pateikia du argumentus. Pirmiausia, ji nurodo, kad minėtuose Nyderlandų teisės aktuose buvo numatytas mokesčio dalies grąžinimas be palūkanų. Antra, pagal minėtus teisės aktus mokestis laikinai naudojamiems automobiliams buvo apskaičiuojamas pagal jų naudojimo laiko trukmę, o Airijos mokestis apskaičiuojamas pagal automobilio vertę, taip pat jo ridą, ir tai turi atspindėti tikrąjį automobilio naudojimo intensyvumą Airijos teritorijoje.

45. Kalbant apie palūkanas, pirmiausia reikėtų pažymėti, kad Airijai inkriminuojamo pažeidimo vertinimui reikšmingu laikotarpiu, t. y. tą dieną, kai baigėsi pagrįstoje nuomonėje nustatytas terminas, Airijos teisės aktuose taip pat nebuvo numatyta mokėti palūkanų. Antra, o tai gerokai svarbiau, Nutartyje *VAV-Autovermietung* nėra nieko, kas rodytų, kad Teisingumo Teismas pripažino Nyderlandų teisės aktus prieštaraujančiais paslaugų teikimo laisvės principui būtent remdamasis palūkanų nebuvimu. Pagrindinė tos bylos problema buvo ne palūkanos, o būtinybė sumokėti tokią mokesčio sumą, kurią apskaičiuojant nebuvo atsižvelgiama į planuojamą automobilio naudojimo Nyderlandų teritorijoje laiką. Todėl palūkanų klausimas nesuteikia pagrindo atskirti bylos *VAV-Autovermietung* ir šios bylos taip, kad pirmojoje iš jų padarytos išvados negalėtų būti pritaikytos antrajai. Todėl reikėtų apsvarstyti kitą Airijos pateiktą argumentą.

46. Airija tvirtina, kad ligšiolinė Teisingumo Teismo jurisprudencija susijusi su sistemomis, pagal kurias mokesčio apskritai buvo neįmanoma susigrąžinti, arba, kaip byloje *VAV-Autovermietung*, su sistema, pagal kurią grąžinama suma apskaičiuojama pagal automobilio naudojimo Nyderlandų teritorijoje laiką. Pagal Airijos sistemą grąžinamo mokesčio dydis apskaičiuojamas pagal esamą automobilio rinkos vertę išvežimo metu, kuri priklauso, be kita ko, nuo jo ridos, todėl, palyginus šią automobilio vertę su jo verte registracijos metu, mokestis yra proporcingas tikrajam automobilio naudojimo intensyvumui Airijos teritorijoje. Bet kadangi automobilio rinkos vertė išvežimo metu nėra žinoma, nes ji priklauso ne tik nuo jo amžiaus, bet ir nuo ridos, Airijos sistemos tikslo apmokestinti tikrąjį automobilio naudojimo intensyvumą negalima pasiekti taikant mokestį, kurio dydis apskaičiuojamas remiantis vien planuojamu jo naudojimo Airijoje laikotarpiu.

47. Vis dėlto, mano nuomone, šis argumentas grindžiamas nesusipratimu, kylančiu dėl mokesčio tikslų ir jo surinkimo būdo neatskyrimo.

48. Atsakydamas į Teisingumo Teismo klausimą, Airijos atstovas per posėdį nurodė, kad registracijos mokesčio tikslas – kompensuoti viešąsias automobilių naudojimo išlaidas, visų pirma susijusias su aplinka, socialines išlaidas, taip pat kelių infrastruktūros ir kelių eismo kontrolės sistemos išlaikymo išlaidas ir leidimo naudoti transporto priemones eismui išlaidas. Jis pridūrė, jog mokestis sudarytas taip, kad brangesnių automobilių naudotojai mokėtų daugiau, taip pat kad būtų skatinama įsigyti aplinkai mažiau kenksmingus automobilius.

49. Paprastai apmokestinant automobilių naudojimą visose valstybėse narėse siekiama panašių tikslų [18]. Šie tikslai neabejotinai yra privalomieji bendrojo intereso pagrindai, pateisinantys tokį apmokestinimą. Vis dėlto pagal pirmiau nurodytą jurisprudenciją dar reikia patikrinti, ar šių tikslų negalima pasiekti taikant mokestį, kurį apskaičiuojant į planuojamą automobilio naudojimo Airijos teritorijoje laiką būtų atsižvelgiama jau tuomet, kai jis mokamas.

50. Kalbant apie tokius mokesčius kaip Airijos registracijos mokestis, kuris mokamas kaip vienkartinis, tikslas kompensuoti viešąsias automobilių naudojimo išlaidas gali būti pasiektas tik visuotinai, t. y. mokesčių, surinktų už visus šalyje registruotus automobilius, suma turi padengti dėl jų naudojimo patiriamų išlaidų sumą. Pavyzdžiui, skirtingai, nei kalbant apie mokestį, įskaičiuojamą į kuro kainą, apskaičiuojant vienkartinį mokestį neatsižvelgiama nei į automobilio ridą, nei apskritai į jo naudojimo intensyvumą po registracijos ir mokesčio sumokėjimo. Taigi labai intensyviai naudojamo automobilio mokestis gerokai mažiau padėtų kompensuoti išlaidas, faktiškai patirtas dėl šio automobilio naudojimo, nei mokestis, mokamas už tik kartais naudojamą automobilį. Padėtis nesikeistų ir tuo atveju, jeigu automobilio vertė sumažėtų greičiau, jei jis būtų naudojamas intensyviau, nes šis vertės sumažėjimas priklauso ne vien nuo ridos, bet ir nuo automobilio amžiaus ir įvairų kitų veiksnių.

51. Panašiu argumentavimu galima remtis kalbant apie automobilius, skirtus naudoti konkrečios valstybės narės teritorijoje apibrėžtą laiką. Automobilių, skirtų nuolat naudoti šioje valstybėje, mokesčio suma galbūt apima visą automobilio „gyvavimo“ laikotarpį (nebent jis būtų išvežtas iš šalies), o apibrėžtam laikui registruoto automobilio mokesčio suma turi apimti tik jo naudojimo registracijos valstybės narės teritorijoje laiką. Šis mokesčio dydis yra viena iš priemonių, skirtų apskritai visų šalyje registruotų automobilių naudojimo išlaidoms padengti. Taigi ji neturi tiksliai atspindėti šio konkretaus automobilio naudojimo intensyvumo, kaip ir nuolatiniam naudojimui įregistruoto automobilio mokesčio suma neatspindi jo paskesnio naudojimo intensyvumo. Tai nekliudo pasiekti apmokestinimo tikslų, nes jie iš esmės pasiekiami visuotinai, o ne atsižvelgiant į kiekvieną konkretų automobilį atskirai.

52. Kaip iš to matyti, Airijos registracijos mokesčio tikslus galima pasiekti taikant mokestį, apskaičiuojamą pagal planuojamą automobilio naudojimo laiką Airijos teritorijoje. Taigi, jei šis laikas žinomas iš anksto, šio mokesčio rinkimas tokio dydžio kaip ir registruojant automobilį nuolatiniam naudojimui yra neproporcingas pirmiau nurodytam tikslui automobilių nuomos ir išperkamosios nuomos paslaugų teikimo laisvės apribojimas, panašiai kaip ir byloje *VAV-Autovermietung*.

53. Tai taip pat nedraudžia iš brangesnių automobilių naudotojų rinkti palyginti didesnio mokesčio ir skatinti naudoti mažesnius išmetimo rodiklius turinčių automobilių. Juk ir toliau mokesčio bazė bus automobilio rinkos vertė ir jo išmetamų teršalų lygis, tiesiog dar bus atsižvelgiama į papildomą veiksnį – planuojamą jo naudojimo Airijos teritorijoje laiką.

54. Kartu nemanau, kad toks sprendimas pažeistų valstybių narių kompetenciją apmokestinti automobilių naudotojus daugiau, nei tai kyla iš reikalavimo laikytis Sąjungos teisės, šiuo atveju – paslaugų teikimo laisvės.

55. Tokiu sprendimu neapribojama valstybių narių laisvė apibrėžti mokesčio tikslus ir esmines jo savybes, kaip antai jo dydį ar mokesčio bazę. Reikalavimas apmokestinti automobilius, skirtus naudoti konkrečios valstybės narės teritorijoje apibrėžtą laiką, proporcingai šiam laikui kyla iš bendrosios rinkos laisvių reikalavimų, aiškinamų atsižvelgiant į minėtą Teisingumo Teismo jurisprudenciją. Todėl valstybės narės negali nustatyti šios proporcijos nustatymo būdų taip, kad iš esmės išnyktų dėl

18 Žr., pvz., 2002 m. kovo 21 d. Sprendimą *Cura Anlagen* (C-451/99, EU:C:2002:195, 66 punktas), kuriame kalbama apie Austrijos teisės aktų tikslus.

galimybės sumokėti tik mokesčio dalį, proporcingą automobilio naudojimo laikui, gaunama nauda, pavyzdžiui, reikalaudamos sumokėti daug didesnį, o kartais net keletą kartų didesnį mokestį už faktiškai mokėtiną mokestį[19], net jei vėliau šis skirtumas bus grąžintas ir net jei jis bus grąžintas su palūkanomis.

56. Manęs neįtikina ir Airijos argumentas, kad registracijos mokesčio rinkimas proporcingai planuojamo automobilio naudojimo Airijos teritorijoje laikui neatliks savo funkcijos, nes šis laikas gali pasikeisti, visų pirma pailgėti, pavyzdžiui, pasikeitus nuomos ar išperkamosios nuomos sutarčiai. Kadangi pareiga sumokėti registracijos mokestį siejama su pareiga registruoti automobilį, laikinam naudojimui skirtą automobilį taip pat galima registruoti laikinai – planuojamam jo naudojimo šalies teritorijoje laikui. Dėl to, jei nuoma ar išperkamoji nuoma būtų pratęsta, naudotojas turėtų iš naujo registruoti automobilį, taigi ir dar kartą sumokėti mokestį. Jeigu naudojimo laikas sutrumpėtų, naudotojas būtų suinteresuotas prašyti grąžinti permokėtą mokestį. Taigi man tai neatrodo neįveikiamas sunkumas.

57. Žinoma, galima įsivaizduoti situaciją, kai dėl to, kad planuotas automobilio naudojimas trunka ilgai, ar dėl sutarties turinio, kuriuo remiantis automobilis šitaip naudojamas, automobilio naudojimas, vertinant formaliai, iš anksto nustatytą laiką prilyginamas jo nuolatiniam naudojimui tiek, kad tai gali suteikti pagrindą rinkti visą mokestį. Tačiau šioje byloje nagrinėjamose Airijos teisės aktų nuostatose toks skirtumas atsižvelgiant į naudojimo laiką ar sutarties, kuri yra automobilio naudojimo Airijos teritorijoje pagrindas, turinį nedaromas. Šalys nesiginčijo dėl šio klausimo, nes nagrinėjant bylą Airija savo teisės aktus gynė *in toto*. Taigi nemanau, kad Teisingumo Teismas galėtų atlikti tokią analizę šioje byloje priimtiname sprendime.

58. Atsižvelgdamas į pateiktus argumentus, laikausi nuomonės, kad Airija neįvykdė jai pagal SESV 56 straipsnį tenkančių įsipareigojimų, įpareigodama sumokėti visą registracijos mokestį asmenis, kurių gyvenamoji vieta yra Airijoje ir kurie atveža į šią valstybę narę kitoje valstybėje narėje išsinuomotus ar išperkamąja nuoma įsigytus automobilius, neatsižvelgdama į automobilio naudojimo Airijos teritorijoje laiką, jei šių automobilių nenumatoma nuolat naudoti ir jie praktiškai nėra nuolat naudojami šioje teritorijoje.

Kaltinimai, susiję su palūkanų nesumokėjimu ir išskaičiuojama suma

59. Kaip jau minėjau, Airija atsižvelgė į Komisijos pagrįstą nuomonę, kiek tai susiję su kaltinimu, kad nėra mokamos palūkanos ir kad grąžinant nepagrįstai surinktą registracijos mokesčio dalį kaip administracinės išlaidos išskaičiuojama suma yra pernelyg didelė, tačiau tai buvo padaryta tik 2016 m. sausio 1 d., taigi jau praėjus pagrįstoje nuomonėje nustatytam terminui ir net po to, kai šioje byloje buvo pareikštas ieškinys. Kadangi būtent pagrįstoje nuomonėje nurodyto termino pabaigos diena yra tinkama valstybės narės įsipareigojimų neįvykdymui vertinti, kaltinimus, susijusius su šiais dviem klausimais, reikėtų išnagrinėti.

60. Be to, manau, šie kaltinimai nepriklauso nuo to, kas bus nuspręsta dėl kaltinimo, susijusio su viso laikinai į Airijos teritoriją įvežamų automobilių registracijos mokesčio rinkimu.

19 Komisija savo procesiniuose dokumentuose pateikia pavyzdinius skaičiavimus. Net jei, kaip Airija teigia triplike, Komisijos skaičiavimai yra perdėti, ji pati daro išvadą, kad pirmiau surinkto registracijos mokesčio suma du su puse karto viršija iš tikrųjų mokėtiną sumą.

61. Neatsižvelgiant į tai, ar Teisingumo Teismas pripažins, kad įpareigojimas sumokėti visą laikinai į Airijos teritoriją įvežamų automobilių registracijos mokestį neatitinka Sąjungos teisės, ar nuspręs, kad šio mokesčio dalies grąžinimo sistema šios teisės požiūriu yra pakankama, dalis, viršijanti sumą, mokėtiną už automobilio faktinio naudojimo Airijoje laikotarpį, bus mokestis, surinktas pažeidžiant Sąjungos teisę. Tai tiesiogiai matyti iš jau minėtos Teisingumo Teismo jurisprudencijos [20].

62. Pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją valstybės narės turi grąžinti pažeidžiant Sąjungos teisę surinktus mokesčius su palūkanomis. Ši pareiga yra asmenims pagal šią teisę suteikiamų teisių pasekmė ir papildymas [21]. Taigi, jei nuo sumos, surinktos pažeidžiant paslaugų teikimo laisvę, nesumokamos palūkanos, valstybė narė pažeidžia dėl šios laisvės jai kylančius įpareigojimus.

63. Žinoma, jei Teisingumo Teismas pripažins pagrįstu Komisijos kaltinimą, susijusį su pareiga sumokėti visą laikinai registruotų automobilių registracijos mokestį, grąžinimo sistema apskritai negalės būti taikoma automobiliams, registruotiems iš anksto nustatytam laikui, tad išnyks ir palūkanų problema. Vis dėlto net ir tokioje situacijoje Teisingumo Teismo sprendimas šiuo klausimu bus reikšmingas asmenų, nukentėjusių dėl palūkanų nesumokėjimo, galimybei pareikšti ieškinius.

64. Komisija taip pat kaltina Airiją įsipareigojimų, kylančių iš paslaugų teikimo laisvės, neįvykdymu remdamasi tuo, kad iš nepagrįstai surinkto mokesčio sumos, kuri turi būti grąžinta, išskaičiuojamos 500 EUR administracinės išlaidos. Komisijos nuomone, ši suma yra per didelė ir nepagrįsta, kai kuriais atvejais ji gali apimti didelę grąžinamos mokesčio sumos dalį ir, be to, atgraso gyvenamąją vietą Airijoje turinčius asmenis nuo naudojimosi automobilių nuomos ar išperkamosios nuomos paslaugomis, kurias siūlo kitų valstybių narių paslaugų teikėjai. Tačiau Airija tvirtina, kad iš šio administracinio mokesčio surinktos lėšos buvo skiriamos nepagrįstai surinktų registracijos mokesčio sumų grąžinimo sistemos kūrimui.

65. Mano nuomone, šiuo klausimu reikėtų sutikti su Komisijos argumentais. Pareiga grąžinti mokesčius, surinktus pažeidžiant Sąjungos teisę, iš esmės susijusi su visa mokesčio, kuris neturėjo būti sumokėtas, suma (ir palūkanomis), o jo grąžinimo procedūrai, be kita ko, taikomas veiksmingumo principas, pagal kurį mokesčio neturi būti pernelyg sunku ar praktiškai neįmanoma susigrąžinti [22]. Taigi valstybės narės negali savavališkai apriboti tikrosios grąžinimo sumos, pavyzdžiui, savo nuožiūra nustatydamos didelę išskaičiuotiną sumą, nes dėl to apmokestinamajam asmeniui tampa pratiškai neįmanoma susigrąžinti didelės nepagrįstai sumokėto mokesčio dalies.

66. Šiuo klausimu pateikti Airijos argumentai manęs neįtikina. Pareiga grąžinti pažeidžiant Sąjungos teisę surinktus mokesčius valstybėms narėms tenka pagal šią teisę. Jos negali padaryti taip, kad šios pareigos įvykdymas priklausytų nuo to, kad teisę į grąžinimą turintys apmokestinamieji asmenys padengia finansines išlaidas, kurias valstybei narei tenka patirti siekiat įvykdyti šį įpareigojimą. Juo labiau taip yra tuo atveju, kai valstybė narė mokesčio rinkimo sistemą organizuoja taip, kad šio mokesčio dalies grąžinimas kai kuriais atvejais yra neišvengiamas. Visos išlaidos, susijusios su šios sistemos organizavimu, turi būti finansuojamos iš pagal įstatymą surinktų mokesčių, o ne išskaičiuojant iš asmenims, turintiems teisę į grąžinimą, išmokėtinų sumų.

67. Valstybės narės gali rinkti mokesčius už administracinius veiksmus, susijusius su iš Sąjungos teisės kylančių jų įsipareigojimų vykdymu, tačiau šie mokesčiai neturi viršyti tikrųjų konkretaus veiksmo atlikimo išlaidų konkretaus asmens atžvilgiu ir jie negali būti skirti visos administracinės sistemos organizavimo išlaidoms padengti. Bet kuriuo atveju tai negali būti ir tokie mokesčiai, dėl kurių dydžio būtų iš esmės apribota nauda, kurią subjektai gauna dėl jiems pagal Sąjungos teisę priklausančių teisių.

20 Žr., be kita ko, 2002 m. kovo 21 d. Sprendimą *Cura Anlagen* (C-451/99, EU:C:2002:195, 69 punktas) ir 2010 m. rugsėjo 29 d. Nutartį *VAV-Autovermietung* (C-91/10, nepaskelbta Rink., EU:C:2010:558, 26 punktas).

21 2016 m. birželio 30 d. Sprendimas *Câmpean* (C-200/14, EU:C:2016:494, 37 punktas).

22 2016 m. birželio 30 d. Sprendimas *Câmpean* (C-200/14, EU:C:2016:494, 39 punktas).

68. Atsižvelgdamas į tai, kas nurodyta pirmiau, laikausi nuomonės, kad, atsisakydama sumokėti palūkanas nuo grąžinamų registracijos mokesčio sumų ir išskaičiuodama iš jų 500 EUR administracinių išlaidų, Airija neįvykdė jai pagal SESV 56 straipsnį tenkančių įsipareigojimų.

Išvada

69. Atsižvelgdamas į visus pateiktus argumentus, siūlau Teisingumo Teismui pripažinti Komisijos ieškinį šioje byloje pagrįstu ir patenkinti jos reikalavimus. Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį Airija turi padengti bylinėjimosi išlaidas.